

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5CoCsp/41/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121253372
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:6121253372.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Karola Krochu a JUDr. Romana Lajoša v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: A. B., nar.: 14.07.1987, bytom C. XX, o zaplatenie 524,32 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 4Csp/53/2021 – 237 zo dňa 18.08.2023 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Náhradu trov odvolacieho konania stranám n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol takto:

I. Súd žalobu zamietal.

II. Súd žalovanému voči žalobcovi právo na náhradu trov prvoinštančného ani odvolacieho konania nepriznával.

2. Právne odôvodnil súd prvej inštancie svoje rozhodnutie podľa § 89 ods. 1 a 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávok z 12.10.2020 podľa § 39, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 3 a ods. 5, 9, podľa § 54 ods. 1, 2, § 54a, § 101 až § 103 Občianskeho zákonníka, podľa § 1 písm. a) a § 8 zákona č. 62/2020 Z.z. o mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby Covid – 19, podľa § 1 ods. 2, § 2, § 7 ods. 1, 2 a § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, jedná sa o Zákon o spotrebiteľských úveroch. Výrok o trovách konania odôvodnil podľa ust. 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej CSP).

3. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca nepopieral postavenie žalovaného v ich zmluvnom vzťahu so Slovenskou sporiteľnou, a.s. ako spotrebiteľa, ani spotrebiteľský charakter úveru. Úver žalovanému bol poskytnutý bankou, ktorá úvery poskytuje, je na základe bankovej licencie. Zároveň súd prvej inštancie poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28.01.2009 sp. zn. 1Cdo/76/2007 a v tejto súvislosti uviedol, že mal povinnosť vykonať ex offo súdnu kontrolu zmluvy o úvere, či neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky.

4. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že pre posúdenie dodržania lehoty 90 dní ustanovenej § 92 ods. 8 zákona o bankách pred postúpením bankovej pohľadávky skúmal, či žalovaný bol po písomnej výzve banky v omeškaní so splácaním pohľadávky dlhšie, resp. najmenej 90 dní a či takáto výzva bola žalovanému aspoň doručovaná. Výzva na zaplatenie z 18.03.2018 (čl. 74) bola podľa tvrdenia žalobcu

žalovanému doručovaná, nakoľko však išlo o obyčajnú zásielku, žalobca nedisponuje potvrdením o doručení. Zásielka sa však žalobcovi nevrátila ako neprevzatá. V podaní súdu doručenom dňa 19.04.2023 argumentoval, že v prípade, ak určitá skutková okolnosť tvrdená žalobcom v žalobe a v jeho podaniach nie je zo strany žalovaného (spotrebiteľa) popretá, resp. namietaná, takáto skutková okolnosť sa považuje podľa § 151 ods. 1 CSP za nespornú a v takomto prípade súd pri zisťovaní skutkového stavu v súlade s § 186 ods. 2 CSP vychádza z takéhoto nesporného skutkového tvrdenia. To znamená, že ak určité skutkové tvrdenie nebolo účinne protistranou popreté, takéto skutkové tvrdenie si konajúci súd osvojí ako zistený skutkový stav, pričom nevykonáva dokazovanie ohľadne nepopretého skutkového tvrdenia. Teda pokiaľ žalovanému bola doručená žaloba s prílohami a žalovaný sa k jej obsahu a ani k žiadnym skutkovým okolnostiam nevyjadril, t.j. bol pasívny v konaní, súd prvej inštancie nemá dôvod nahrádzať procesnú aktivitu žalovaného aj napriek tomu, že má postavenie spotrebiteľa. V tomto smere sa súd s tvrdením žalobcu stotožňuje. Žalovaný netvrdil (vlastne sa v priebehu sporu nevyjadril vôbec), že mu výzva z 18.03.2018 nebola doručovaná. Súd preto vyhodnotil skutkové tvrdenie žalobcu v tomto smere ako nesporné a výzvu z 18.03.2018 mal za doručenú, resp. minimálne za odoslanú do dispozície žalovaného. Podľa potvrdenia na čl. 146 žalovaný úver splácal do 17.11.2017, kedy banka evidovala poslednú úhradu. Po tejto výzve žalovaný už nič nezaplatil, teda bol v omeškani, a to viac ako 90 dní odo dňa 17.11.2017. K postúpeniu pohľadávky došlo písomnou zmluvou dňa 12.10.2020, teda žalobca je v spore aktívne vecne legitimovaný.

5. V predmetnej veci, deň splatnosti splátok bol stanovený na 17. každého mesiaca, to znamená, že bolo potrebné každú konkrétnu splátku zaplatiť do 17. v mesiaci. Ak došlo k zosplatneniu predmetného úveru s tým, že dňa 19.04.2018 bola pohľadávka banky vyplývajúca zo zmluvy o úvere viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti, došlo k zosplatneniu pre nezaplatenie splátky splatnej 17.01.2018 a od tohto času (18.01.2018) začala plynúť 3 - ročná premlčacia doba na uplatnenie celého zostatku dlhu. Zároveň bolo preukázané, že poslednýkrát na úver žalovaný zaplatil dňa 17.11.2017.

6. V súvislosti s opatreniami súvisiacimi s ochorením COVID-19, zákonmi o mimoriadnych opatreniach došlo k neplynutiu lehôt, premlčacia lehota spočívala a neplynula v období od 27.03.2020 do 30.04.2020 = 35 dní a od 19.01.2021 do 28.02.2021 = 41 dní (t. j. spolu 76 dní). V prejednávanej veci lehota začala plynúť dňom 18.01.2018 a plynula do 27.03.2020. Potom pokračovala dňom 01.05.2020 a opäť došlo k jej prerušeniu dňom 19.01.2021. Premlčacia lehota 3 rokov by uplynula dňom 18.01.2021, túto je ale potrebné predĺžiť o 35 dní (prvé obdobie neplynutia), teda ide o deň 22.02.2021. Žaloba bola podaná na súd 18.02.2021, nárok tak nie je premlčaný.

7. Ako je to uvedené vo vyjadrení žalobcu z 14.10.2021 (čl. 147), tento pri posudzovaní schopnosti žalovaného splácať žiadaný úver vychádzal len z príjmu žalovaného a záväzkov spočívajúcich v zistení úverového zaťaženia, teda zistení výdavkov v rozsahu zodpovedajúcem sume splátok úverov a pôžičiek, ktorý bol žalovaný v čase žiadosti o úver povinný platiť. Následne zohľadnil maximálne splátkové zaťaženie 55% z akceptovaného príjmu a dospel k disponibilnému zostatku 96,- Eur. Žalobca (jeho právny predchodca) nezisťoval iné výdavky žalovaného ani jeho rodinný stav. Žalobca nepreukázal, akou formou a predložením akých listín žalovaný informácie o svojom osobnom, rodinnom stave a ekonomickej situácii banke predložil. Pri skúmaní výdavkov musí veriteľ vykonať audit domáceho rozpočtu dlžníka, aby splnil povinnosť odbornej starostlivosti. Banka neskúmala výdavky žalovaného, ale vychádzala z maximálneho splátkového zaťaženia, ktoré malo predstavovať 55% z akceptovaného príjmu. Zároveň súd prvej inštancie vo vzťahu k nevyhnutnosti skúmania výdavkov spotrebiteľa pri posudzovaní schopnosti splácať úver poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky č.k. 33Cdo/2178/2018 – 77 zo dňa 25.07.2001, z ktorého citoval. Potom konštatoval, že žalobca (jeho právny predchodca) podcenil skúmanie výdavkov žalovaného, ak sa obmedzil na výšku sumy disponibilného zostatku vypočítaného podľa žalobcom zvoleného postupu. Súd dal žalobcovi do pozornosti, že žalovaný je aktuálne otcom 2 maloletých detí, v čase uzavretia úverovej zmluvy jedného. Zároveň žalobcovi uznal, že o tomto nemusela mať banka vedomosť, ak jej túto skutočnosť žalovaný zamlčal. Avšak, že sa tak stalo, žalobca nepreukázal, teda nepredložil na dôkaz nič, čo preukazuje, že žalovaný túto informáciu banke neposkytol. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti spotrebiteľa je kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, z ktorej bude schopný úver splácať. Žalobca predloženými dôkazmi nepreukázal, že by konal s vynaložením odbornej starostlivosti pri posudzovaní schopnosti spotrebiteľa splácať úver. V tomto smere súd prvej inštancie poukázal na judikatúru Súdneho dvora Európskej únie cit.: „Je však potrebné zdôrazniť, že dodržiavanie tejto zásady by bolo porušené, ak by

dôkazné bremeno nesplnenia povinností upravených v článkoch 5 a 8 smernice 2008/48 zaťažovalo spotrebiteľa. Tento totiž nedisponuje prostriedkami, ktoré by mu umožňovali preukázať, že veriteľ mu jednak neposkytol informácie podľa článku 5 tejto smernice a jednak neoveril jeho úverovú bonitu. Naopak účinné vykonanie práv priznaných smernicou 2008/48 zabezpečuje vnútroštátna právna úprava, podľa ktorej je veriteľ v zásade povinný preukázať pred súdom správny výkon týchto predzmluvných povinností. Cieľom takéhoto pravidla je zaistiť, ako uvádza bod 21 tohto rozsudku, ochranu spotrebiteľa, bez neprimeraného poškodenia práva veriteľa na spravodlivý proces. Ako totiž uvádza v bode 35 svojich návrhov generálny advokát, obozretný veriteľ si musí byť vedomý nevyhnutnosti zbierania a uchovania dôkazov o splnení svojich informačných povinností a povinnosti poskytnúť vysvetlenia.“ (bod 27 a 28 rozsudku Súdneho dvora Európskej únie C-449/13). Súd prvej inštancie zistené zhodnotil tak, že žalobca hrubým spôsobom porušil svoju povinnosť skúmať s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovaného splácať žiadaný úver a preto na tento treba nazerať ako na bezúročný a bezpoplatkov. Žalobca má právo len na zaplatenie istiny úveru po zohľadnení už vykonaných úhrad žalovaným. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje všetky náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere stanovené § 9 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, mal však výhrady voči požadovanému úroku 23,40 % ročne, ktorý viac ako dvojnásobne prevyšuje úrok aký bol priemerne požadovaný bankami za rovnaké obdobie a teda za obdobie 03/2014 pre spotrebiteľský úver pre domácnosť poskytnutý nad 5 rokov kde bol ročný úrok v priemere 10,43 %. V tejto súvislosti súd prvej inštancie zdôraznil, že úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú ex offo súdnej kontrole, vo svetle imperatívny dobrých mravov (§ 39 Občianskeho zákonníka). Z absolútne neplatnej dohody o úrokoch žalobcovi nevzniklo právo na plnenie a žalovanému povinnosť plniť.

8. Žalobca popri istine a úrokoch žiadal od žalovaného na zaplatenie i poplatky. Konkrétne z vykonaných úhrad na poplatky započítal sumu 125,- Eur (čl. 146).

9. Súd prvej inštancie následne konštatoval, že poplatok (poistenie úveru, poplatky za upomienky) je účtovaný bez toho, aby banka ako protihodnotu poskytla konkrétne plnenie. Podľa naznačeného, nakoľko takéto dojednanie spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán v neprospech spotrebiteľa, treba ho vyhodnotiť ako absolútne neplatné dojednanie. K individuálnemu dojednaniu takejto zmluvnej podmienky, ktorá by zvrátila tento záver súd prvej inštancie uviedol, že predmetná zmluva o splátkovom úvere je tzv. formulárovou zmluvou. Za typovú zmluvu, ktorá sa používa vo viacerých prípadoch (štandardná, formulárová) treba považovať nielen všeobecné obchodné podmienky, ale aj predformulované znenia rôznych variant zmlúv, resp. zmluvných ustanovení (interná štandardizácia resp. vytvorenie vzorov; K.Csach, Štandardné zmluvy, Vydavateľství a nakladateľství Aleš Čeněk, s.r.o., Plzeň 2009, str. 30). Aj v prejednávanej veci je zrejme, že banka daný „vzor“ zmluvy používala opakovane, čo podporuje i fakt, že má pridelené poradované číslo, ako aj skutočnosť, že podmienky zmluvy boli vopred pripravené, a aj keď sa žalovaný mohol a zrejme aj oboznámil vopred, nemohol ovplyvniť ich obsah. Ako protihodnotu právny predchodca žalobcu neposkytoval žiadne protiplnenie, navyše nebolo preukázané, že žalovaný mohol vopred ovplyvniť predformulované znenie zmluvy a ovplyvniť jej obsah, a že táto podmienka bola dojednaná individuálne.

10. Žalobca má tak právo na vrátenie istiny, sumy 300,- Eur. Podľa potvrdenia žalobcu, žalovaný doposiaľ na úver uhradil sumu 415,98 Eur. Nakoľko zaplatil viac, ako bol povinný, súd žalobu zamietol.

11. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie tak, že súd prvej inštancie žalobu zamietol, preto má žalovaný voči žalobcovi právo na náhradu trov konania. Nakoľko sa žalovaný ani nevyjadril k žalobe, žiadne trovy mu v konaní nevznikli. Žiadne trovy žalovanému nevznikli ani v odvolacom konaní, preto súd prvej inštancie právo na náhradu trov konania žalovanému nepriznal.

12. Proti tomuto rozsudku včas podal odvolanie žalobca. Namietal, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné právo v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobca poukázal na to, že skúmanie bonity spotrebiteľa je bezpochyby otázkou skutkovou, pričom citoval z uznesenia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9CoCsp/45/2022 zo dňa 10.11.2022 a konštatoval, že súd nemôže ani v spotrebiteľskom spore nahrádzať procesnú aktivitu strán v celom rozsahu, keď žalovaný nielenže nenavrhol a nepredložil dôkaz za účelom preskúmania, že právny zástupca žalobcu preskúmal jeho bonitu, ale sa ani touto

argumentáciou v konaní nebránil. Žalobca v tejto súvislosti zároveň pripomenul, že súdny dvor Európskej únie vo svojom rozhodnutí C 42/15 naznačil, že aj ochrana spotrebiteľa musí mať rozumnú mieru a že aj Ústavný súd SR je vo svojej judikatúre kritický pri primeranej ochrane spotrebiteľa. Zároveň citoval z uznesenia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10CoCsp/3/2022 zo dňa 09.02.2023 a poukázal na ustanovenie § 7 ods. 1 a § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a konštatoval, že spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bezpoplatkov pokiaľ došlo k hrubému porušeniu povinnosti podľa § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje

- a) posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa
- b) bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

13. Na základe citovaných ustanovení je zrejmé, že pokiaľ veriteľ neskúmal bonitu spotrebiteľa ani jedným z vyššie uvedených spôsobov podľa § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, považuje sa za bezúročné a bezpoplatkov. Ak však veriteľ posudzoval bonitu, jedným zo spôsobov uvedených v ustanovení § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch potom nemohlo dôjsť k hrubému porušeniu povinnosti. Následne citoval znova z rozhodnutia sp. zn. 9CoCsp/45/2022 zo dňa 10.11.2022 a konštatoval, že zmluva bola uzavretá dňa 31.03.2014, t.j. v čase keď neexistoval konkrétny postup, resp. zákonné pokyny ako má veriteľ overiť bonitu klienta a to ani vo forme odporúčaní dohliadajúceho orgánu (NBS). Následne poukázal na ustanovenie § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. s tým, že k posúdeniu bonity žalovaného postupom sa žalobca vyjadril v rámci podania zo dňa 13.10.2021. V zmysle tohto vyjadroval disponibilný zostatok príjmov žalovaného sumu 96 Eur mesačne a splátka poskytnutého úveru sumu 7,44 eur mesačne. Postupca konal s odbornou starostlivosťou, keď zohľadnil príjmy, splátky iných úverov, výdavky a nahliadol aj do príslušného registra. Hrubé porušenie povinnosti veriteľa podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. vylučuje už samotné nahliadnutie do úverového registra, čo potvrdzuje aj rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17CoCsp/24/2022 zo dňa 20.10.2022, z ktorého žalobca citoval. Súd dal žalobcovi do pozornosti, že žalovaný je aktuálne otcom dvoch maloletých detí. V čase uzavretia úverovej zmluvy jedného. Zároveň žalobcovi uznal, že o tomto banka nemusela mať vedomosť, ak jej túto skutočnosť žalovaný zamlčal. Žalobca však nie je povinný preukazovať negatívnu skutočnosť. Žalobca z objektívnych dôvodov nemôže preukazovať, že žalovaný túto informáciu banke neposkytol. V tejto súvislosti poukázal žalobca na presun dôkazného bremena a na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/13/2009 zo dňa 24.02.2010, z ktorého citoval a rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3MCdo/6/2010 zo dňa 22.09.2010, z ktorého tiež citoval. Podľa názoru žalobcu je nesprávny potom právny a skutkový záver súdu, že postupca nepostupoval s odbornou starostlivosťou, nakoľko tento záver súdu nemá oporu vo vykonanom dokazovaní a javí sa skôr ako popieranie žalobcom predložených dôkazov a tvrdení zo strany súdu. Pokiaľ spotrebiteľ uvádza vedome nepravdivé údaje, koná zlomyseľne s cieľom vylákať úver od veriteľa, veriteľ má len limitované možnosti ako overiť spotrebiteľom uvádzané údaje. V tejto súvislosti poukázal žalobca na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15CoCsp/35/2022 zo dňa 25.10.2022. Zároveň konštatoval, že dodávateľ nie je policajný orgán, t.j. možnosti skúmania bonity spotrebiteľa sú limitované. Zároveň poukázal aj na rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6CoCsp/16/2022 zo dňa 28.06.2022, uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9CoCsp/44/2021 zo dňa 25.08.2022, uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23 CoCsp/3/2022 zo dňa 27.05.2022, uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1CoCsp/19/2021 zo dňa 25.11.2021, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 8CoCsp/36/2022 zo dňa 27.10.2022, uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5CoCsp/85/2021 zo dňa 31.08.2022, uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10 CoCsp/20/2021 zo dňa 13.09.2022, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. Zn. 43CoCsp/38/2022, z ktorých citoval a konštatoval že všetky uvedené rozhodnutia vyšších súdnych autorít je žalobca pripravený na výzvu súdu doručiť. Za všetky citované rozhodnutia žalobca v tomto spore upriamil pozornosť odvolacieho súdu, najmä primárne žiadosť o úver keď je povinný spotrebiteľ poskytnúť pravdivé a relevantné údaje vo svojej žiadosti o poskytnutie úveru a nie naopak, keď spotrebiteľ vo svojej žiadosti klame ohľadne svojej majetkovej situácie, úmyselne uvádza nepravdivé údaje, výslovne za účelom, aby splnil podmienky na poskytnutie úveru, dodávateľ na základe týchto klamlivých údajov je uvedený do omylu a poskytne spotrebiteľovi úver a súd prvej inštancie namiesto, aby spotrebiteľa zaviazal aspoň na vrátenie poskytnutej sumy úveru, pokiaľ by vyhodnotil úver ako bezúročný a bezpoplatkov, žalobu v celom rozsahu zamietne z dôvodu, že sa mu javí, že dodávateľ nedostatočne skúmal bonitu spotrebiteľa. Dodávateľ nie je policajný orgán, t.j. jeho možnosti skúmania bonity spotrebiteľa sú

limitované. Odmení takéhoto spotrebiteľa, ktorý v žiadosti úmyselne klamal a zavádzal dodávateľa tým, že nemusí zaplatiť ani sumu poskytnutého úveru je nielen v rozpore s vyššie citovanými ustanoveniami ale aj amorálne. Zároveň poukázal na výklad ustanovenia § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorý nemožno poňať nadmerne expresívne, t.j. vyžadovať od dodávateľa povinnosť, ktorý mu zákonodarca neuložil. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9Co/53/2019, 22Co/107/2018, 7Co/126/2016 a 12Co/109/2019.

14. Napadnutý rozsudok je tak podľa názoru žalobcu nevyhnutné podrobiť revízií zo strany odvolacieho súdu, nakoľko je zjavné, že žalobca je aktívne vecne legitimovaným subjektom, na podanie tejto žaloby a postupca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru v súlade so zákonom. Nemohlo dôjsť k sankcii bezúročnosti, z ktorého dôvodu došlo k platnému vyhláseniu mimoriadnej splatnosti, o tom svedčí celý rad žalobcom predložených dôkazov. Nakoľko nedošlo k postúpeniu tzv. živého úveru, je nutné dospieť k tomu právnenému záveru, že v konaní nie je sporné splnenie všetkých zákonných podmienok podľa § 17 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch a § 92 ods. 8 Zákona o bankách pre platné postúpenie pohľadávky a žalobca je plne aktívne vecne legitimovaným subjektom v tomto konaní. Čo sa týka judikatúry najvyššieho súdu, ani táto podľa názoru žalobcu nevyžaduje, aby výzva podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách bola kvalifikovaná. Nie je potrebné, aby veriteľ realizoval v súvislosti so zosplatením s postúpením pohľadávky dve samostatné výzvy. Postačuje len jediná výzva. Z uvedeného vyplýva, že oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti nemožno automaticky stotožňovať s písomnou výzvou banky podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách, pretože relevantným bude obsah predmetného oznámenie o predčasnej splatnosti. Zároveň poukázal žalobca ešte na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1CoCsp/25/2022 zo dňa 10.01.2023, z ktorého citoval. Následne poukázal na to, že 25,84 %, t.j. 2 x 12,92 %, je viac ako 23,40 %. Teda že dojednaný úrok neprevyšuje dvojnásobok bežných úrokových sadzieb za dané obdobie, z ktorého dôvodu je záver súdu o privysokkej výške úrokovej sadzby nesprávny, rovnako ako nesprávny je záver súdu o rozpore s dobrými mravmi. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 26.01.2023 sp. zn. 4Cdo/191/2022, z ktorého citoval. Podľa názoru žalobcu súd prvej inštancie pochybil aj v tej časti a odplata bola dojednaná v súlade so zákonom v mantineloch dvojnásobku priemernej RPMN v rozhodnom období za novoposkytnuté obchody (úvery) a vonkoncom nie v rozpore s dobrými mravmi.

15. V súvislosti s poplatkami podľa názoru žalobcu je právny názor súdu prvej inštancie nesprávny. Žalobca v tejto súvislosti podotkol, že v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka za neprijateľné nie je možné považovať akékoľvek zmluvné ustanovenie, ktoré spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, ale musí ísť o nerovnováhu, ktorá podstatným spôsobom preváži miskú váh na strane veriteľa. Zmluva bola žalovanému v rámci kontraktačného procesu predložená na preštudovanie, pričom súhlas so všetkými ustanoveniami vyjadril vlastnoručným podpisom. Žiadna skutočnosť v tejto súvislosti spornou nebola (§ 151 ods. 1 CSP).

16. Následne poukázal žalobca na znenie ustanovenia § 53 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka a v nadväznosti na to na uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6Co/291/2019 zo dňa 26.08.2020 a rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 10Co/55/2020 zo dňa 24.06.2020, z ktorých citoval. Zároveň konštatoval, že v danom prípade neboli na žalobcu postúpené žiadne poplatky, a teda nie sú ani predmetom tohto konania, na základe čoho považuje žalobca za nadbytočné uvedenú vec v tomto konaní širšie rozoberať. Na základe uvedených skutočností považuje žalobca napadnutý rozsudok a v ňom uvedené závery súdu za arbitrárne a nesprávne, pričom zastáva názor, že žaloba je dôvodná a preukázaná v celom uplatnenom rozsahu a žalobca je aktívne vecne legitimovaným subjektom v tomto konaní. Preto navrhol, aby odvolací súd rozsudok v zmysle ust. § 388 CSP zmenil tak, že vyhovie žalobe v plnom rozsahu, resp. v zmysle ust. § 389 ods. 1 CSP rozsudok zruší a vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Žalobca si uplatnil aj trovy odvolacieho konania.

17. Rovnopis odvolania bol doručený žalovanému na vyjadrenie, vyjadrenie do spisu predložené nebolo.

18. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ustanovení § 379 a nasl. CSP, na nariadenom odvolacom pojednávaní podľa ust. § 385 ods. 1 CSP s tým, že zopakoval dokazovanie a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, aj keď čiastočne z iných dôvodov ako to uviedol súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí.

19. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

20. Odvolací súd tak v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným porušením práva na spravodlivý proces, nesprávnymi skutkovými zisteniami a nesprávnym právnym posúdením veci, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (ku tomu pozri napr. Ústavný súd SR, sp. zn. II.ÚS 78/05).

21. Odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. f) CSP sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvej inštancie spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne, to znamená, že musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 ods. 1 CSP (dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci), a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré súd založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov (v úsudku medzi porovnávanými skutočnosťami), príp. poznatkov, ktoré vyplývajú z prednesov strán sporu alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 185 - § 211 CSP. Pri hodnotení dôkazov je potrebné zohľadniť aj iné okolnosti, ako sú vzájomná nadväznosť, súlad alebo rozpor medzi skutočnosťami, ktoré z vykonaného dôkazu vyplývajú a podobne. Skutkové zistenie ako výsledok hodnotenia dôkazov nemôže byť zásadne správne, ak hodnotenie dôkazov súdom prvej inštancie nezodpovedá § 191 ods. 1 CSP, lebo hodnotil každý dôkaz len jednotlivo a nie aj v ich vzájomnej súvislosti. Skutkové zistenie nie je správne ani vtedy, ak medzi vykonaným dôkazom (jeho obsahom) a z neho vyvedeným (čiastkovým) skutkovým záverom, je zrejмый nesúlad.

22. V danom prípade odvolací súd po oboznámení sa so spisovým materiálom a po zopakovaní dokazovania na odvolacom pojednávaní, hlavne po oboznámení zmluvy o splátkovom úvere z č.l. 21 – 24 oznámenia o mimoriadnej splatnosti z č.l. 25, doručenky k nemu z č.l. 26, výzvy zo dňa 18.03.2018 z č.l. 74 a 04.05.2020 z č.l. 75, všeobecných obchodných podmienok, oznámenia o postúpení pohľadávky z č.l. 84 a prehľadu úhrad z č.l. 124 dospel k záveru, že skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil v časti týkajúcej sa aktívnej legitímácie žalobcu vo vzťahu k splneniu podmienok podľa § 92 ods. 8 CSP nie sú vo vzťahu k výzve zo dňa 18.03.2018 (č.l. 74 spisu) a jej doručovaniu tak, ako to uviedol súd prvej inštancie v bode 23 odôvodnenia rozsudku správne a nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. Preto bolo potrebné vo veci nariadiť odvolacie pojednávanie a dokazovanie zopakovať.

23. K námietke nesprávneho právneho posúdenia podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010).

24. Z dokazovania súdu prvej inštancie je zrejmé, že právny predchodca žalobcu (Slovenská sporiteľňa, a.s.) dňa 31.03.2014 uzatvorila so žalovaným Zmluvu o splátkovom úvere (spotrebiteľský úver), ktorého predmetom bolo poskytnutie spotrebného úveru vo výške 300 eur. Nebolo sporné, že Zmluva o úvere uzatvorená medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným, je štandardná formulárová spotrebiteľská zmluva, keďže právny predchodca žalobcu vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaný je spotrebiteľ, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Z uvedeného je zrejmé, že na predmetnú zmluvu je nutné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách.

25. V danom prípade zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 12.10.2020 právny predchodca žalobcu Slovenská sporiteľňa, a.s., postúpila na žalobcu pohľadávku uplatňovanú v tomto konaní. Postúpenie pohľadávky vo všeobecnosti upravuje Občiansky zákonník v ust. § 524 a nasl.

26. Zásadnou otázkou, ktorú sa správne zaoberal súd prvej inštancie v predmetnom konaní, je otázka, či boli splnené zákonné podmienky na postúpenie tzv. bankovej pohľadávky. Zákon č. 483/2001 Z.z. o bankách totiž nad rámec pravidiel cesie v Občianskom zákonníku sprísňuje pravidlá pri postupovaní pohľadávok z bánk na iné subjekty.

27. Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ust. § 92 ods. 8 ZoB môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je už (1) splatná, a to za predpokladu predchádzajúcej (2) písomnej výzvy banky a skutočnosti, že klient banky je napriek výzve (3) nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť kumulatívne splnené v čase postúpenia pohľadávky. Uvedené ustanovenie je lex specialis k inštitútu cesie.

28. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/162/2020 zo dňa 27.10.2021, uverejneného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a súdov SR č. 2/2022 pod R 6 v sporoch s ochranou slabšej strany súd skúma vecnú legitimitáciu z úradnej povinnosti. Dôkazné bremeno preukázania splnenia podmienok podľa 92 ods. 8 vety prvej ZoB pred postúpením pohľadávky zaťažuje veriteľa, a to aj v prípade, že spotrebiteľ nepoprel s tým súvisiace skutkové tvrdenia veriteľa. Nesprávne preto súd prvej inštancie v tejto otázke aplikoval ust. § 151 ods. 1 CSP (bod 23 odôvodnenia).

29. Odvolací súd konštatuje na rozdiel od súdu prvej inštancie, že z obsahu spisu je zrejmé, že postupca nepostupoval v súlade s ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách (ďalej ZoB), keď nepreukázal, že zaslal skutočne výzvu dlžníkovi a táto sa dostala do sféry dlžníka. Tvrdenie, že bola zasielaná obyčajnou zásielkou nepreukazuje ani skutočnosť, že táto bola naozaj zasielaná. Podľa názoru odvolacieho súdu výzva v zmysle ust. § 92 ods. 8 ZoB musí byť kvalifikovaná. Zákon síce nestanovuje žiadne osobitné obsahové náležitosti na túto výzvu, avšak z obsahu a zmyslu tohto ustanovenia nepochybne vyplýva, že nestačí akákoľvek výzva banky na zaplatenie, ale touto výzvou musí banka jednak vyzvať dlžníka na zaplatenie dlžnej sumy a upozorniť ho, že po márnom uplynutí tejto lehoty bude banka oprávnená postúpiť pohľadávku na iný, hoc aj nebankový subjekt, bez súhlasu dlžníka. Žalobca tvrdí, že banka pred postúpením mu pohľadávky si splnila povinnosť podľa § 92 ods. 8 ZoB, avšak nepreukázal, že by právny predchodca žalobcu skutočne dlžníkovi zaslal výzvu v zmysle označeného ustanovenia ZoB, poskytujúcej spotrebiteľovi (žalovanému) ochranu resp. možnosť takejto ochrany pred porušením bankového tajomstva, ktorá skutočnosť musí byť v tejto osobitnej výzve explicitne uvedená a tak daná spotrebiteľovi (žalovanému) na vedomie s možnosťou rozhodnúť sa či bude alebo nebude banke plniť.

30. V uvedenej súvislosti odvolací súd sa stotožňuje s rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/266/2020 zo dňa 31.03.2022 podľa ktorého obsah ustanovenia § 92 ods. 8, veta prvá ZoB predpokladá výlučnú a samostatnú písomnú výzvu banky, že je jej klient v omeškaní so splnením čí len časti svojho záväzku. Skrz spotrebiteľský charakter dojednanej zmluvy o úvere nemožno prisvedčiť oznámeniu o mimoriadnej splatnosti úveru aj charakter výzvy v zmysle § 92 ods. 8 ZoB.

31. Tým, že banka výzvu žalovanému nezaslala (tvrdila, že zasielala písomnosť len obyčajne, nie doporučene), teda zo strany žalobcu nebolo preukázané, žeby výzva bola riadne doručená žalovanému, prípadne dostala sa do jeho sféry, banka neposkytla dostatočný priestor na vykonanie krokov voči „svojej“ banke za účelom zotrvania s ňou vo vzťahu. Žalovaný na odvolacom pojednávaní jednoznačne

uviedol, že mu nedošli žiadne papiere, dokumenty k veci, ale prišlo mu rozhodnutie že žaloba bola zamietnutá, s tým plne súhlasil. Teda žalovaný spochybnil doručenie zásielky zo dňa 18.03.2018, pričom oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti síce obsahuje doručku, ale toto prevzala matka, ktorá je aj na doručke podpísaná. Preto skutočnosti tvrdené žalovaným nevyhodnotil odvolací súd ako rozporné. Aj z tohto dôvodu nebolo preukázané splnenie zákonom požadovaných predpokladov na postúpenie splatnej pohľadávky. Aktívna legitímácia žalobcu nie je preto daná. Zmyslom a cieľom ustanovenia § 92 ods. 8 ZoB bolo dosiahnuť stav, aby mal dlžník dostatok času na vykonanie opatrení zotrvať na vzťahu so „svojou“ bankou a tak zotrvať aj vo sfére kontrolovanej Národnou bankou Slovenska.

32. Odvolací súd uvádza, že nosným dôvodom zamietnutia žaloby žalobcu bol v danom prípade nedostatok jeho aktívnej legitímácie. Skúmanie vecnej legitímácie v spore je podstatným predpokladom pre úspech v konaní. Súd ju skúma aj bez návrhu niektorej sporovej strany. Nedostatok vecnej legitímácie ma za následok nepriaznivé rozhodnutie pre stranu v spore, ktorá nepreukáže že je v spore či už aktívne alebo pasívne legitimovaná. Odvolací súd na rozdiel od súdu prvej inštancie má za to, že žalobca nie je v spore aktívne legitimovaný z dôvodov popísaných vyššie. Preto podľa názoru odvolacieho súdu nebolo potrebné zaoberať sa ďalšími námietkami žalobcu, ktoré uviedol vo svojom odvolaní vo vzťahu k rozsudku súdu prvej inštancie.

33. Pokiaľ sa žalobca odvolával na rozhodnutia iných senátov krajských súdov v obdobných veciach, treba uviesť, že nimi nie je odvolací súd viazaný, keďže tieto nepredstavujú ustálenú súdnu judikatúru, resp. rozhodovaciu prax, za ktorú možno považovať predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Súčasťou ustálenej rozhodovacej praxe je tiež prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia tohto súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali. Do ustálenej rozhodovacej praxe treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené Zborníkoch najvyšších súdov č. I, II. a IV vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986 (k tomu aj R 71/2018).

34. Preto odvolací súd primárne z dôvodu nedostatku aktívnej legitímácie na strane žalobcu, teda z iných dôvodov, ktoré popísal vyššie, potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie z dôvodu, že je vo výroku vecne správny v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP. Rozsudok bol potvrdený i čo do výroku o trovách konania ako vecne správny.

35. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že žalovaný bol úspešný, no v priebehu odvolacieho konania mu žiadne preukázateľné trovy nevznikli a žalobcovi ako procesne neúspešnej strane nárok na náhradu trov odvolacieho konania nevznikol. Odvolací súd vychádza z čl. 17 Základných princípov CSP zakotvujúceho procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy konania nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho konania.

36. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).